Министерство науки и высшего образования Российской Федерации
ФГБОУ ВО «Уфимский университет науки и технологий»
Сибайский институт (филиал) УУНиТ
Педагогический факультет

УТВЕРЖДАЮ:

Декан ______ Л.Р.Файзуллина
(подпись, инициалы, фамилия)
«20» июня 2025 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА ДИСЦИПЛИНЫ

СОВРЕМЕННЫЙ БАШКИРСКИЙ ЯЗЫК (Ч.2)
(наименование дисциплины)
ОПОП ВО **44.03.05 Педагогическое образование (с двумя профилями подготовки)**

Направленность (профиль) подготовки
«Иностранный язык»
Направленность (профиль) подготовки
«Образование в области родного языка и литературы»

форма обучения **очнная**
(очная, очно-заочная, заочная)

Сибай – 2025

Рабочая программа составлена на основании учебного плана основной профессиональной образовательной программы 44.03.05 Педагогическое образование (с двумя профилями подготовки), направленность (профиль, специализация) «Иностранный язык», «Образование в области родного языка и литературы», одобренного ученым советом СИ (филиала) УУНиТ (протокол №8 от 19.03.2025) и утвержденного директором 19.03.2025.

Заведующий кафедрой русской, башкирской и зарубежной филологии *(наименование кафедры разработчика программы)*	 *(подпись)*	Нургалина Х.Б. (Ф.И.О.)
Разработчик программы	 *(подпись)*	Ласынова Н.А. (Ф.И.О.)
Руководитель образовательной программы	 *(подпись)*	Нургалина Х.Б. (Ф.И.О.)

1. Цель дисциплины. Перечень планируемых результатов обучения по дисциплине, соотнесенных с планируемыми результатами освоения основной профессиональной образовательной программы

Дисциплина «Современный башкирский язык (ч. 1)» относится к части, формируемой участниками образовательных отношений учебного плана данного направления подготовки.

Дисциплина изучается на 2-3 курсах в 4-5 семестрах очной формы обучения.

Цели изучения дисциплины: осуществлять деловую коммуникацию в устной и письменной формах на государственном языке Российской Федерации и иностранном(ых) языке(ах), изучение лексикологии, фразеологии башкирского языка.

1.2 Перечень планируемых результатов обучения по дисциплине, соотнесенных с планируемыми результатами освоения основной профессиональной образовательной программы

Таблица 1. – Результаты обучения по дисциплине

Планируемые результаты освоения основной профессиональной образовательной программы (компетенции, закрепленные за дисциплиной)		*Код и наименование индикатора достижения компетенции, закрепленного за дисциплиной*
код компетенции	*наименование компетенции*	
УК-6	Способен управлять своим временем, выстраивать и реализовывать траекторию саморазвития на основе принципов образования в течение всей жизни	ИУК-6.1. Оценивает личностные ресурсы по достижению целей саморазвития и управления своим временем на основе принципов образования в течение всей жизни.
		ИУК-6.2. Критически оценивает эффективность использования времени и других ресурсов при реализации траектории саморазвития

2. Структура и трудоемкость дисциплины

Общая трудоемкость (объем) дисциплины составляет **6** зачетные единицы (з.е.), **216** академических часов.

Таблица 2 – Объем дисциплины

Виды учебной работы	Всего, часов	Кол-во часов в 4 семестре	Кол-во часов в 5 семестре
Общая трудоемкость дисциплины	216	144	72
Контактная работа обучающихся с преподавателем по видам учебных занятий (всего)	78,4	35,2	43,2
в том числе:			
лекции	36	16	20
лабораторные занятия			

Виды учебной работы	Всего, часов	Кол-во часов в 4 семестре	Кол-во часов в 5 семестре
практические занятия	40	18	22
Другие виды работ в соответствии с УП: - эссе - контрольная работа - и др.	2,4	1,2	1,2
Самостоятельная работа обучающихся (всего)	74,6	72,8	1,8
Контактная работа по промежуточной аттестации	63	36	27
в том числе:			
зачет			
зачет с оценкой			
курсовая работа (проект)			
экзамен	63	36	27

3. Содержание дисциплины

Таблица 3 – Содержание дисциплины

№	Раздел (тема) дисциплины	Виды деятельности				Формы текущего контроля успеваемости
		Лек., час	Лаб. раб., час	Практ. раб., час	СРС, час	
1.	Морфология. Исем	4		4	12,8	ИЗ, Р
2.	Сифат	3		4	12	ИЗ,
3.	Һан	3		4	12	ИЗ, Т
4.	Алмаш	3		3	12	ИЗ, Т
5.	Рәүеш	3		3	12	ИКР
6.	Ҡылым	14		16	1,8	ИЗ, Т
7.	Ярҙамсы һүҙ төркөмдәре. Модаль һүҙҙәр	1		1		ИЗ, Т
8.	Киҫәксәләр	1		1		К, ИЗ, Т
9.	Теркәүестәр	1		1		ИЗ, Т
10.	Бәйләүестәр	1		1		ИЗ, Т
11.	Ымлыҡтар	1		1		ИЗ, Т
12.	Оҡшатыу һүҙҙәре	1		1		ИЗ, Т
14.		36		40	74,6	

ИЗ -индивидуальное задание, СТ-словарь терминов, К – коллоквиум, Т – тестирование, Р – защита (проверка) рефератов, ИКР-индивидуальная контрольная работа, БРС – модульно-рейтинговая система

Таблица 4 – Лабораторные работы

№	Наименование лабораторной работы	Объем, час.
1.		
2.		
3.		
Итого		

Таблица 5 – Практические (семинарские) занятия

№	Наименование практических занятий	Объем, час.
1.	**Исем.** 1. Морфология. Исем. 2. Уның грамматик мәғәнәһе, морфологик һәм синтаксик билдәләре. 3. Уртаҡлыҡ һәм яңғыҙлыҡ исемдәр. 4. Исемдәрҙең һан категорияһы. 5. Исемдәрҙең эйәлек һәм хәбәрлек категорияһы. 6. Исемдәрҙең килеш категорияһы. 7. Исемдәргә грамматик анализ.	4
2.	**Сифат.** 1. Сифат. Уның грамматик мәғәнәһе, морфологик һәм синтаксик билдәләре. 2. Төп һәм шартлы сифат. 3. Сифат дәрәжәләре, уларҙың яһалышы.	4

	4. Сифаттарҙың исем урынында ҡулланылыуы. 5. Сифаттарға грамматик анализ.	
3.	**Һан.** 1. Һан. Уның грамматик мәғәнәһе, морфологик һәм синтаксик билдәләре. 2. Һан төкөмсәләре: төп һандар, рәт һандары, бүлем һандары, сама һандары, йыйыу һандары, үлсәү һандары, кәсер һандары. 3. Ябай һәм ҡушма һандар. Һандарҙың дөрөҫ яҙылышы. 4. Нумератив һүҙҙәр. 5. Һандарға грамматик анализ	4
4.	**Алмаш.** 1. Алмаштарҙың грамматик мәғәнәһе, морфологик һәм синтаксик билдәләре. 2. Алмаш төркөмсәләре: зат, күрһәтеү, һорау, билдәләү, билдәһеҙлек, юҡлыҡ, эйәлек алмаштары. 3. Алмаштарҙың грамматик категориялар менән үҙгәреше. 4. Алмаштарға грамматик анализ 5.	3
5.	**Рәүеш.** 1. Уның грамматик мәғәнәһе, морфологик үҙенсәлектәре һәм синтаксик билдәләре. 2. Башҡорт телендә рәүештәр яһалыуҙың төп ысулдары. 3. Рәүеш төркөмсәләре: хәл, ваҡыт, урын, күләм-дәрәжә, оҡшатыу-сағыштырыу, сәбәп, маҡсат рәүештәре. 4. Рәүеш дәрәжәләре, уларҙың яһалышы. Рәүештәргә грамматик анализ.	3
6.	**Ҡылым.** 1. Ҡылымдың грамматик мәғәнәһе, морфологик һәм синтаксик билдәләре. 2. Ҡылымдың башланғыс формаһы. Үҙ аллы һәм ярҙамсы ҡылымдар. 3. Ҡылымдың барлыҡ-юҡлыҡ, күсемлелек-күсемһеҙлек категориялары. 4. Затлы һәм затһыҙ ҡылымдар. 5. Ҡылымдың һөйкәлеш категорияһы. Бойороҡ һөйкәлеше: уның мәғәнәһе, яһалышы һәм зат-һан менән үҙгәреше. 6. Шарт һөйкәлеше: уның мәғәнәһе, яһалышы һәм зат-һан менән үҙгәреше. 7. Теләк-өндәү һөйкәлеше: уның мәғәнәһе, яһалышы һәм зат-һан менән үҙгәреше. 8. Ниәт-маҡсат һөйкәлеше: уның мәғәнәһе, яһалышы һәм зат-һан менән үҙгәреше. 9. Хәбәр һөйкәлеше: уның мәғәнәһе, яһалышы һәм зат-һан менән үҙгәреше. 10. Хәбәр һөйкәлешендәге ҡылымдарҙың заман формалары: үткән заман, хәҙерге заман, киләсәк заман. 11. Ҡылымдың йүнәлеш категорияһы: төп, ҡайтым, төшөм, уртаҡлыҡ, йөкмәтеү үнәлештәре. Ҡайтым, төшөм, уртаҡлыҡ һәм йөкмәтеү йүнәлештәренең яһалышы. 12. Ҡылым төркөмсәләре: исем ҡылым, уртаҡ ҡылым, сифат ҡылым, хәл ҡылым. Ҡылым төркөмсәләренең зат менән үҙгәрмәүе. 13. Исем ҡылым. Уның мәғәнәһе һәм яһалышы. Исем ҡылымдың	16

	исемгә оҡшаш яҡтары: уның һан, килеш һәм эйәлек заты менән үҙгәреүе. 14. Уртаҡ ҡылым. Уның мәғәнәһе һәм яһалышы. Уртаҡ ҡылымдың барлыҡ-юҡлыҡ формаһы, синтаксик роле. 15. Сифат ҡылым. Сифат ҡылымдың заман формалары, синтаксик роле. Сифат ҡылымдың исем урынында ҡулланылыуы. 16. Хәл ҡылым, уның мәғәнәһе. Хәл ҡылымдың төрҙәре һәм синтаксик роле. Ҡылымдарға грамматик анализ.	
7.	**Ярҙамсы һүҙ төркөмдәре. Модаль һүҙҙәр.** 1. Ярҙамсы һүҙ төркөмдәре тураһында төшөнсә, уларҙың үҙ аллы һүҙ төркөмдәренән айырмаһы. 2. Модаль һүҙҙәрҙең мәғәнәләре. Модаль һүҙҙәрҙең килеп сығышы һәм уларҙың синтаксик функциялары. 3. Модаль һүҙҙәрҙең төрҙәре.	1
8.	**Киҫәксәләр.** 1. Киҫәксәләр тураһында дөйөм төшөнсә. 2. Киҫәксәләрҙең телмәрҙәге функцияһы. 3. Киҫәксәләрҙең бүленеше: һорау киҫәксәләре, көсәйтеү-раҫлау киҫәксәләре, сикләү киҫәксәләре.	1
9.	**Теркәүестәр.** 1. Теркәүестәр тураһында дөйөм төшөнсә. 2. Составы буйынса теркәүестәрҙең бүленеше: ябай һәм ҡушма теркәүестәр. 3. Мәғәнәләре буйынса теркәүестәрҙең бүленеше: теҙеүсе һәм эйәртеүле теркәүестәр. 4. Теҙеүсе теркәүестәрҙең төркөмдәре: йыйыу, ҡаршы ҡуйыу, бүлеү, аныҡлау теркәүестәре. 5. Эйәртеүле теркәүестәрҙең төркөмдәре: шарт, сәбәп, һөҙөмтә, оҡшатыу теркәүестәре	1
10.	**Бәйләүестәр.** 1. Бәйләүестәр тураһында дөйөм төшөнсә. 2. Бәйләүестәрҙең телмәрҙәге функцияһы. 3. Бәйләүестәрҙең бүленеше: төп йәки эйәлек килештәге һүҙҙәр менән килгән бәйләүестәр, төбәү йәки төп килештәге һүҙҙәр менән килгән бәйләүестәр.	1
11.	**Ымлыҡтар.** 1. Ымлыҡтар. Ымлыҡтарҙың телмәрҙәге функцияһы. 2. Ымлыҡтарҙың бүленеше һәм дөрөҫ яҙылышы.	1
12.	**Оҡшатыу һүҙҙәре.** 1. Оҡшатыу һүҙҙәре тураһында дөйөм төшөнсә. 2. Оҡшатыу һүҙҙәренең төрҙәре. **3.** Оҡшатыу һүҙҙәренең төҙөлөшө һәм уларҙың синтаксик функциялары	1
Итого		40

4. Фонд оценочных средств для проведения промежуточной аттестации обучающихся по дисциплине

Задания для письменных работ

Контрольная работа № 1.

1. Күрһәтелгән һүҙҙәргә морфологик анализ яһарға, һүҙ составын билдәләргә.

Күп <u>тә</u> үтмәне, <u>кайҙандыр</u> ҡалҡып сығып өлгөргән <u>вак</u> болоттар, бергә ҡушылып, ер тетрәтергә, <u>уттарын</u> сәсергә тотондолар. (И. Насыри).

2. Бер ҡушма һан алып, унан мөмкин тиклем төрлө юл менән яһалған сама һандары яҙығыҙ.

3. Ике төп (хәл) һәм ике ваҡыт рәүеше алып, уларҙың дәрәжә формаларын яҙығыҙ, бер-икеһе менән һүҙбәйләнеш төҙөгөҙ.

4. «Туғандар» һүҙен эйәлек категорияһы затының берлек һәм күплек формаларында үҙгәртергә.

5. Сифат урынында ҡулланылыусы күрһәтеү алмаштары менән ике һөйләм яҙығыҙ.

Контрольная работа № 2.

1. Күрһәтелгән һүҙҙәргә морфологик анализ эшләгеҙ.

Беҙҙең быуын өсөн Ватан тағы шуға икеләтә ғәзиз: уның именлеге өсөн күп атайҙар менән ағайҙар ғүмерҙәрен бирҙеләр. (М.Кәрим).

2. Бер сама һаны менән ҡушма уртаҡлыҡ исемдән һүҙбәйләнеш төҙөп, килеш менән үҙгәртегеҙ.

3. Эйәлек категорияһының III зат формаһындағы бер һорау алмашын эйәлек һәм төбәү килештәрҙә алып,берәр һөйләм яҙығыҙ.

4. Тамыр, яһалма һәм парлы рәүештәргә икешәр ми1ал яҙып, уларҙың ниндәй мәғәнәүи төркөмгә ҡарағанлығын әйтегеҙ, берәүһенең дәрәжә формаларын бирегеҙ.

5. Коллектив (төркөмлө) күплекте аңлатыусы исем менән һөйләм яҙығыҙ.

Контрольная работа № 3.

1. Күрһәтелгән һүҙҙәргә морфологик анализ эшләгеҙ.

Нисектер ҡыҙыңдың исеме,
Белмәйем, ҡорҙаш, уны;
Тик беләм: ул - алма битле,
Һәм бик бәләкәй ҡулы. (Р.Ниғмәти).

2. Предметтың, хәл-күренештең билдәле бер урынға һәм ваҡытҡа ҡарағанлығын белдереүсе икешәр сифат яҙығыҙ. Уларҙың ниндәй сифат икәнен әйтегеҙ.

3. Төрлө юл менән яһалған 3 юҡлыҡ алмашы яҙығыҙ, береһен килеш менән үҙгәртегеҙ.

4. Нумератив һүҙҙәр менән биш һүҙбәйләнеш яҙығыҙ.

5. «Ҡәнәғәт» һүҙен хәбәрлек категорияһының зат формаларында яҙығыҙ, береһе менән һөйләм төҙөгөҙ.

Критерии оценки (в баллах):

Критерии оценивания контрольной работы	Количество баллов
Студент выполнил работу без ошибок и недочетов; допустил не более одного недочета	5
Студент выполнил работу полностью, но допустил в ней не более одной негрубой ошибки и одного недочета или не более двух недочетов;	4
Студент правильно выполнил не менее половины работы или допустил: не более двух грубых ошибок; или не более одной грубой и одной негрубой ошибки и одного недочета; или не более двух-трех негрубых ошибок; или одной негрубой ошибки и трех недочетов; или при отсутствии ошибок, но при наличии четырех-пяти недочетов;	3
Студент правильно выполнил менее половины работы	2

Задания для письменных работ
Морфология башкирского языка

1. **Бирелгән һүҙҙәрҙе тейешле формаларҙа үҙгәртегеҙ. Һөйләм төҙөгөҙ.**

Йөрәк – берлек һанда, эйәлек категорияһының 1-се зат берлеге, сығанаҡ килештә.
Сәскә - күплек һанда, эйәлек категорияһының 3-сө зат берлеге, төбәү килештә.
Кеше – күплек һанда, эйәлек категорияһының 2-се зат күплеге, төшөм килештә.

Йондоҙ – берлек һанда, эйәлек категорияһының 2-се зат берлеге, хәбәрлек категорияһының 1-се зат берлеге.

Күҙ – күплек һанда, эйәлек категорияһының 1-се зат берлеге, төбәү килештә.

Юл – күплек һанда, төп килештә.

Моң – берлек һанда, эйәлек категорияһының 3-сө зат берлеге, төшөм килештә.

Шишмә - берлек һанда, эйәлек категорияһының 3-сө зат берлеге, төп килештә.

2. **Бирелгән һүҙҙәрҙе килештә үҙгәртегеҙ:**

Киоск, митинг, танк, ландшафт, Кирилл, Минск, кросс, жюри, автомобиль, лагерь, кафе, Юлдашев, артист, Брест, меню, металлург, БР.

3. Текстан сифаттарҙы табып, уларҙың дәрәжәләрен билдәләгеҙ.

Ныҡлы кәүҙәһенә килешеп торған зәңгәрһыу төҫтәге плащының яғаһындағы урмансы петлицаһына өсәр эре йондоҙ беркүетелгән ир машинанан төштө. Яланбаш. Ҡап-ҡара ҡуйы сәстәре тигеҙ итеп ҡырлған ҡалын елкәһенә табан ишелеп-бөҙрәләнеп барып бөтә. Саҡ ҡына көмрөрәк тура танау, сирыш әҫәре булмаған ихтыяри йөҙ... (Н. Мусин.)

4. Өҙөктән һандарҙы табып, төркөмсәләрен, яһалыштарын билдәләгеҙ. “Бер генә тапҡыр” һүҙбәйләнештәренең нисә тапҡыр һәм ни өсөн шул тиклем ҡабатланып килеүенең сәбәбен аңлатығыҙ.

...Бер тапҡыр ҡалас ашау өмөтө менән беҙ егерме биш саҡрым ергә йәйәү барырға әҙербеҙ. Тамаҡ һаулыҡмы, ҡомһоҙлоҡмо, иҫәрлекме был? Әллә башҡа берәй нәмәме? Мин хәҙер үткән ғүмерҙең сал түбәһенән артҡа әйләнеп ҡарайым да шундай фекергә киләм: хикмәт беҙҙә, беҙҙең рухта булған. Ун михнәттең араһында бер рәхәттең ҡәҙерен, йөҙ әсенең эсендә бер татлының тәмен белеп үҫкәнбеҙ беҙ. Шуға күрә лә һуңыраҡ, башҡа аң, йөрәккә дәрт ингәс тә, беҙ әсәйҙәребеҙҙең бер фатихаһы хаҡына мең һынау үтергә әҙер булдыҡ; һөйгәндәребеҙҙең күҙҙәренә тик бер генә тапҡыр тултырып ҡарау өсөн, күкрәктәрҙәге асыҡ яраларҙы устарыбыҙ менән ҡыҫып, меңәр саҡрымлыҡ араларҙы араға һанамай, һуғыш яланынан бер генә көнгә, бер генә сәғәткә тыуған төйәктәребеҙгә ынтылдыҡ. Һәм, аҙаҡ килеп, Тыуған илдең бер генә ус тупрағы, бер генә тамсы һыуы, бер генә һулам һауаһы өсөн, Ватан ҡабул иткән саҡта, бөп-бөтөн көйө ғүмерҙәребеҙҙе бирҙек... (М.Кәрим)

5. Түбәндә бирелгән нумератив һүҙҙәрҙе ҡулланып, һөйләмдәр төҙөгөҙ.

Бәйләм, грамм, дана, киҫәк, күтәрем, ҡалаҡ, ҡарыш, ҡосаҡ, өйкөм, өйөм, саҡрым, телем, тотам, ус, һыныҡ, эҫкерт.

6. *Кем, нимә, теге* алмаштарын күплектә килеш менән үҙгәртеп яҙығыҙ. Береһен эйәлек, икенсеһен сығанаҡ, өсөнсөһөн төшөм килештә килтереп, өс һөйләм төҙөгөҙ.

7. Түбәндәге ҡылымдарҙың башланғыс формаһын билдәләгеҙ: алыҫайыу, асыу, баулау, бәхәсләшеү, инеү, йөрәкһеү, күгәреү, ҡулланыу, уҡыу, шатланыу, әйтеү, йылмайыу, көрһөнөү, ашығыу, уйлау, көрәшеү, теҙләнеү.

8. Ҡылымдарҙы тейешле грамматик категорияларҙа үҙгәртегеҙ, һөйләмдәр төҙөгөҙ.

Төш – барлыҡта төп йүнәлештә хәбәр һөйкәлеше шаһитлы үткән заман 1-се зат берлектә.

Күр – бойороҡ һөйкәлеше 3-сө зат берлектә юҡлыҡта төп йүнәлештә.

Көт – шарт һөйкәлеше 2-се зат берлектә төп йүнәлештә

Эҙлә - хәбәр һөйкәлеше шаһитһыҙ үткән заман 2-се зат күплектә юҡлыҡта уртаҡлыҡ йүнәлешендә.

Йырла – үткән заман сифат ҡылым йөкмәтеү йүнәлешендә..

Түҙ – хәбәр һөйкәлеше билдәһеҙ киләсәк заман 1-се зат берлектә төп йүнәлештә.

Уҡы – юҡлыҡта хәбәр һөйкәлеше шаһитлы үткән заман 2-се зат күплектә йөкмәтеү йүнәлешендә.

Йыу – барлыҡта исем ҡылым ҡайтым йүнәлешендә.

Ҡурҡ – юҡлыҡта йөкмәтеү йүнәлешендә уртаҡ ҡылым.

Һөйлә - барлыҡта хәбәр һөйкәлеше хәҙерге заман 2 –се зат берлектә төп йүнәлештә.

9. Текстан рәүештәрҙе һәм улар эйәреп килгән һүҙҙәрҙе табып, яҙып алығыҙ, һәр бер рәүештең ниндәй төркөмсәнән икәнен әйтегеҙ.

Көн буйы яуған ямғыр кискә ҡарай ҡапыл туҡтаны. Китмәҫкә килгәндәй түшәлеп торған болоттар әллә ни арала таралып та өлгөрҙө. Зәңгәр күккә ҡояш яңынан хужа булды. Тик ҡайҙалыр бейектә аҙашып ҡалған һуңғы тамсылар һирәк-мирәк тамғылап ҡуя.

Өй янындағы бүрәнә өҫтөндә Айҙар менә Ғабдулла байтаҡтан бирле һүҙһеҙ ултыра. Малайҙарҙың кәйефе һүрән күренә. Эшһеҙ ҡалған кешеләр шундайырыҡ булалар шул.

Айҙар һеңлеһе Гөлнурҙы саҡырып алды ла Яҡупты тиҙ генә алып килергә ҡушты. Ялан аяҡтары менән бысраҡҡа сәпелдәтә-сәпелдәтә, Гөлнур Яҡуптарға ҡарай шәп итеп йүгерҙе.(М. Кәрим.)

10. Күп нөктәләр урынына мөнәсәбәт һүҙҙәрҙе ҡуйып, тексты күсереп яҙығыҙ.

Әле генә имән төбөндәге эскәмйәләрҙәге сүп-сарҙы һепереп ташланым, ..., был эште миңә анау күгәрсен күҙҙәре ҡушты. ..., башта уларҙың сафлығына һоҡланып ҡарап торҙом да, үҙем һиҙмәҫтән ҡулыма һепертке алдым. Һеперткегә мин былай һирәк тотонам. Донъя сүбен бер мин генә һепереп бөтөрә алмам, тим.

Ваҡ-төйәк нәмәләрҙең онотолмауы тураһындағы фекргә шуны өҫтәргә ...: күп йәһәттән хикмәт ваҡиғаларҙың ниндәй булыуында ..., һинең рухыңдың, аңыңдың, хәтерләү аппаратыңдың нисек, ниндәй тулҡынға көйләнеүендә. Улар бәғзе нәмәләрҙе ғүмерлеккә үҙләштереп ҡала, нимәләрҙелер үткәрә лә ебәрә. (М.Кәрим.)

Примерные тестовые задания

1. *Сания Әхәт ҡыҙы Абдуллина профессияһы буйынса - уҡытыусы.* Һөйләмдең хәбәрен табып, уның ниндәй һүҙ төркөмөнән килгәнен билдәләгеҙ:
   А. Исем Б. Сифат В. Һан
   Г. Ҡылым Д. Рәүеш
2. *Айырылғанды айыу ашар.* Мәҡәлдә тәүге һүҙ һөйләмдең ниндәй киҫәге булып килеүен билдәләгеҙ:
   А. Эйә Б. Хәбәр В. Тултырыусы
   Г. Аныҡлаусы Д. Хәл
3. *Һөйләшер һүҙ күп әле.* Был һөйләмдә сифар ҡылым ниндәй заманды белдерә:
   А. Хәҙерге заман сифат ҡылым
   Б. Үткән заман сифат ҡылым
   В. Киләсәк заман сифат ҡылым
   Г. Шаһитлы үткән заман
   Д. Билдәһеҙ киләсәк зама
4. *Ошо ергә былтыр ҙа еләккә килгәйнек.* Был һөйләмдә алмашты табып, уның төркөмсәһен билдәләгеҙ:
   А. Зат алмашы Б. Күрһәтеү алмашы
   В. Һорау алмашы Г. Юҡлыҡ алмашы
   Д. Билдәһеҙлек алмашы
5. *Ап- аҡ, ифрат матур* сифаттары ниндәй дәрәжәлә?
   А. Төп дәрәжәлә Б. Сағыштырыу дәрәжәһе
   В. Артыҡлыҡ дәрәжәһе Г. Аҙһытыу дәрәжәһе
   Д. Дәрәжәһе юҡ
6. Һандарҙа ялғауҙарҙың яҙылышы ҡағиҙәгә тап килгән һүҙҙе күрһәтегеҙ:
   А. 23-сө апрель Б. 1950-се йыл
   В. 1-се һанлы интернат –мәктәп Г. 12-нсе рәт
   Д. XX –се быуат
7. *Уларға бары дөрөҫөн генә әйтһендәр.* Был һөйләмдә ҡылымды табып, уның һөйкәлешен билдәләгеҙ:
   А. Хәбәр һөйкәлеше Б. Бойороҡ һөйкәлеше
   В. Теләк һөйкәлеше Г. Шарт һөйкәлеше
   Д. Ниәт-маҡсат һөйкәлеше
8. *Башҡортмон* һүҙендә ниндәй категория ялғауы бар?
   А. Эйәлек заты ялғауы
   Б. Хәбәрлек заты ялғауы
   В. Килеш ялғауы
   Г. Күплек ялғауы
   Д. Ялғау юҡ
9. Теркәүестәр бирелгән юлды билдәләгеҙ
   А. һәм, тағы, йәки, йә булмаһа, әммә, ләкин +
   Б. менән, өсөн, кеүек, һымаҡ, шикелле, һайын
   В. ҡына, кенә, шыр, дөм, дәбаһа

10. Бәйләүестәр бирелгән юлды билдәләгеҙ
    А. һәм, тағы, йәки, йә булмаһа, әммә, ләкин
    Б. менән, өсөн, кеүек, һымаҡ, шикелле, һайын +
    В. ҡына, кенә, шыр, дөм, дәбаһа

Критерии оценки (в баллах):

Процент правильных ответов	Количество баллов
85 - 100 %	3
65 - 84%	2
45 - 64%	1
менее 45%	0

Творческие задания

1. Тамыр, яһалма, ҡушма, сифаттарҙы файҙаланып, иптәшегеҙгә тасуирлама яҙығыҙ
2. Бер составля һөйләмдәрҙән генә торған бәйләнешле текст уйлап яҙығыҙ.

Критерии оценки (в баллах):

Критерии оценивания отчета	Количество баллов
Студент предоставил письменную работу и ответил на все вопросы преподавателя по теме, возможно наличие недочетов	1
Студент не предоставил письменную работу и ответил на все вопросы преподавателя по теме	0

Примерный перечень вопросов к экзамену
4 семестр

1. Морфология. Үҙаллы һәм ярҙамсы һүҙ төркөмдәре.
2. Исем. Уның грамматик мәғәнәһе, морфологик һәм синтаксик билдәләре.
3. Уртаҡлыҡ һәм яңғыҙлыҡ исемдәр.
4. Исемдәрҙең һан категорияһы.
5. Исемдәрҙең эйәлек категорияһы.
6. Исемдәрҙең хәбәрлек категорияһы.
7. Исемдәрҙең килеш категорияһы.
8. Сифат. Уның грамматик мәғәнәһе, морфологик һәм синтаксик билдәләре.
9. Төп һәм шартлы сифаттар.
10. Сифат дәрәжәләре, уларҙың яһалышы.
11. Сифаттарҙың исем урынында ҡулланылыуы.
12. Һан. Уның грамматик мәғәнәһе, морфологик һәм синтаксик билдәләре.
13. Һан төкөмсәләре: төп һандар, рәт һандары, бүлем һандары, сама һандары, йыйыу һандары, үлсәү һандары, кәсер һандары.
14. Ябай һәм ҡушма һандар. Һандарҙың дөрөҫ яҙылышы.
15. Нумератив һүҙҙәр.
16. Алмаштарҙың грамматик мәғәнәһе, морфологик һәм синтаксик билдәләре.
17. Алмаш төркөмсәләре: зат, күрһәтеү, һорау, билдәләү, билдәһеҙлек, юҡлыҡ, эйәлек алмаштары.
18. Алмаштарҙың грамматик категориялар менән үҙгәреше.
19. Башҡорт телендә рәүештәр яһалыуҙың төп ысулдары.
20. Рәүеш төркөмсәләре: хәл, ваҡыт, урын, күләм-дәрәжә, оҡшатыу-сағыштырыу, сәбәп, маҡсат рәүештәре.
21. Рәүеш дәрәжәләре, уларҙың яһалышы. Рәүештәргә грамматик анализ.

5 семестр

1. Ҡылымдың грамматик мәғәнәһе, морфологик һәм синтаксик билдәләре.
2. Ҡылымдың башланғыс формаһы. Үҙ аллы һәм ярҙамсы ҡылымдар.
3. Ҡылымдың барлыҡ-юҡлыҡ, күсемлелек-күсемһеҙлек категориялары.
4. Затлы һәм затһыҙ ҡылымдар.
5. Ҡылымдың һөйкәлеш категорияһы. Бойороҡ һөйкәлеше: уның мәғәнәһе, яһалышы һәм зат-һан

менән үҙгәреше.
6. Шарт һөйкәлеше: уның мәғәнәһе, яһалышы һәм зат-һан менән үҙгәреше.
7. Теләк-өндәү һөйкәлеше: уның мәғәнәһе, яһалышы һәм зат-һан менән үҙгәреше.
8. Ниәт-маҡсат һөйкәлеше: уның мәғәнәһе, яһалышы һәм зат-һан менән үҙгәреше.
9. Хәбәр һөйкәлеше: уның мәғәнәһе, яһалышы һәм зат-һан менән үҙгәреше.
10. Хәбәр һөйкәлешендәге ҡылымдарҙың заман формалары: үткән заман, хәҙерге заман, киләсәк заман.
11. Ҡылымдың йүнәлеш категорияһы: төп, ҡайтым, төшөм, уртаҡлыҡ, йөкмәтеү үнәлештәре. Ҡайтым, төшөм, уртаҡлыҡ һәм йөкмәтеү йүнәлештәренең яһалышы.
12. Ҡылым төркөмсәләре: исем ҡылым, уртаҡ ҡылым, сифат ҡылым, хәл ҡылым. Ҡылым төркөмсәләренең зат менән үҙгәрмәүе.
13. Исем ҡылым. Уның мәғәнәһе һәм яһалышы. Исем ҡылымдың исемгә оҡшаш яҡтары: уның һан, килеш һәм эйәлек заты менән үҙгәреүе.
14. Уртаҡ ҡылым. Уның мәғәнәһе һәм яһалышы. Уртаҡ ҡылымдың барлыҡ-юҡлыҡ формаһы, синтаксик роле.
15. Сифат ҡылым. Сифат ҡылымдың заман формалары, синтаксик роле. Сифат ҡылымдың исем урынында ҡулланылыуы.
16. Хәл ҡылым, уның мәғәнәһе. Хәл ҡылымдың төрҙәре һәм синтаксик роле. Ҡылымдарға грамматик анализ.
17. Уның грамматик мәғәнәһе, морфологик үҙенсәлектәре һәм синтаксик билдәләре.
18. Ярҙамсы һүҙ төркөмдәре тураһында төшөнсә, уларҙың үҙ аллы һүҙ төркөмдәренән айырмаһы.
19. Модаль һүҙҙәрҙең мәғәнәләре. Модаль һүҙҙәрҙең килеп сығышы һәм уларҙың синтаксик функциялары. Модаль һүҙҙәрҙең төрҙәре.
20. Киҫәксәләр тураһында дөйөм төшөнсә. Киҫәксәләрҙең телмәрҙәге функцияһы.
21. Киҫәксәләрҙең бүленеше: һорау киҫәксәләре, көсәйтеү-раҫлау киҫәксәләре, сикләү киҫәксәләре.
22. Теркәүестәр тураһында дөйөм төшөнсә. Составы буйынса теркәүестәрҙең бүленеше: ябай һәм ҡушма теркәүестәр.
23. Теркәүестәр тураһында дөйөм төшөнсә. Мәғәнәләре буйынса теркәүестәрҙең бүленеше: теҙеүсе һәм эйәртеүле теркәүестәр.
24. Теҙеүсе теркәүестәрҙең төркөмдәре: йыйыу, ҡаршы ҡуйыу, бүлеү, аныҡлау теркәүестәре.
25. Эйәртеүле теркәүестәрҙең төркөмдәре: шарт, сәбәп, һөҙөмтә, оҡшатыу теркәүестәре
26. Бәйләүестәр тураһында дөйөм төшөнсә. Бәйләүестәрҙең телмәрҙәге функцияһы.
27. Бәйләүестәрҙең бүленеше: төп йәки эйәлек килештәге һүҙҙәр менән килгән бәйләүестәр, төбәү йәки төп килештәге һүҙҙәр менән килгән бәйләүестәр.
28. Ымлыҡтар. Ымлыҡтарҙың телмәрҙәге функцияһы. Ымлыҡтарҙың бүленеше һәм дөрөҫ яҙылышы.
29. Оҡшатыу һүҙҙәре тураһында дөйөм төшөнсә. Оҡшатыу һүҙҙәренең төрҙәре. Оҡшатыу һүҙҙәренең төҙөлөшө һәм уларҙың синтаксик функциялары

Экзаменационный билет состоит из трех вопросов, первые два из которых – теоретические вопросы по теории, а третий – анализ отрывка, анализ слов.

Образец экзаменационного билета

Министерство науки и высшего образования Российской Федерации
федеральное государственное бюджетное образовательное учреждение
высшего образования
«УФИМСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ НАУКИ И ТЕХНОЛОГИЙ»
Сибайский институт (филиал) УУНиТ
Педагогический факультет
Кафедра русской, башкирской и зарубежной филологии

ЭКЗАМЕНАЦИОННЫЙ БИЛЕТ №___
по дисциплине «Современный башкирский язык (ч.2)»
Направление 44.03.05 Педагогическое образование (с двумя профилями подготовки)
Направленность (профиль) программы «Иностранный язык»
Направленность (профиль) программы «Родной язык и литература», 2 курс

1. Морфология. Үҙаллы һәм ярҙамсы һүҙ төркөмдәре.
2. Теркәүестәр тураһында дөйөм төшөнсә. Составы буйынса теркәүестәрҙең бүленеше:

ябай һәм ҡушма теркәүестәр
3. Тәҡдим ителгән һүҙгә морфологик анализ.
Утверждено на заседании кафедры «__» __________ 20__ г., протокол №__
Заведующий кафедрой ____________ И.О. Фамилия
Преподаватель ____________ И.О. Фамилия

Перевод оценки из 100-балльной в четырехбалльную производится следующим образом:
- отлично – от 80 до 110 баллов (включая 10 поощрительных баллов);
- хорошо – от 60 до 79 баллов;
- удовлетворительно – от 45 до 59 баллов;
- неудовлетворительно – менее 45 баллов.

Критерии оценки (в баллах):

- **25-30 баллов** выставляется студенту, если студент дал полные, развернутые ответы на все теоретические вопросы билета, продемонстрировал знание функциональных возможностей, терминологии, основных элементов, умение применять теоретические знания при выполнении практических заданий. Студент без затруднений ответил на все дополнительные вопросы. Практическая часть работы выполнена полностью без неточностей и ошибок;
- **17-24 баллов** выставляется студенту, если студент раскрыл в основном теоретические вопросы, однако допущены неточности в определении основных понятий. При ответе на дополнительные вопросы допущены небольшие неточности. При выполнении практической части работы допущены несущественные ошибки;
- **10-16** баллов выставляется студенту, если при ответе на теоретические вопросы студентом допущено несколько существенных ошибок в толковании основных понятий. Логика и полнота ответа страдают заметными изъянами. Заметны пробелы в знании основных методов. Теоретические вопросы в целом изложены достаточно, но с пропусками материала. Имеются принципиальные ошибки в логике построения ответа на вопрос. Студент не решил задачу или при решении допущены грубые ошибки;
- **1-10 баллов** выставляется студенту, если ответ на теоретические вопросы свидетельствует о непонимании и крайне неполном знании основных понятий и методов. Обнаруживается отсутствие навыков применения теоретических знаний при выполнении практических заданий. Студент не смог ответить ни на один дополнительный вопрос.

Фонд оценочных средств для проведения промежуточной аттестации обучающихся по дисциплине при использовании модульно-рейтинговой системы

Критериями оценивания при *модульно-рейтинговой системе* являются баллы, которые выставляются преподавателем за виды деятельности (оценочные средства) по итогам изучения модулей (разделов дисциплины), перечисленных в рейтинг-плане дисциплины (*для экзамена:* текущий контроль – максимум 40 баллов; рубежный контроль – максимум 30 баллов, поощрительные баллы – максимум 10; *для зачета:* текущий контроль – максимум 50 баллов; рубежный контроль – максимум 50 баллов, поощрительные баллы – максимум 10).

Шкалы оценивания:

(*для экзамена:*

от 45 до 59 баллов – «удовлетворительно»;
от 60 до 79 баллов – «хорошо»;
от 80 баллов – «отлично».

для зачета:

зачтено – от 60 до 110 рейтинговых баллов (включая 10 поощрительных баллов),
не зачтено – от 0 до 59 рейтинговых баллов).

Рейтинг-план дисциплины

Современный башкирский язык (ч. 2)
(название дисциплины согласно рабочему учебному плану)

Направление **Педагогическое образование (с двумя профилями подготовки)**

Направленность (профиль) подготовки **Иностранный язык**
Направленность (профиль) подготовки **Образование в области родного языка и литературы**
курс 2, семестр 4

Виды учебной деятельности студентов	Балл за конкретное задание	Число заданий за семестр	Баллы	
			Минимальный	Максимальный
Модуль 1				
Текущий контроль				
1. Практическое занятие	2	3	2	6
2. Контрольная работа	5	1	3	5
3. Индивидуальная работа	3	1	1	3
Модуль 2				
Текущий контроль				
1. Практическое занятие	2	3	4	6
2. Контрольная работа	5	1	3	5
3. Творческая работа	1	1	0	1
Модуль 3				
Текущий контроль				
1. Практическое занятие	2	4	4	8
2. Контрольная работа	5	1	3	5
3. Творческая работа	1	1	0	1
Рубежный контроль				
1. Тест			15	30
Поощрительные баллы				
1.Участие на олимпиадах /				
2. Публикация статей	10	1	0	10
Посещаемость (баллы вычитаются из общей суммы набранных баллов)				
1. Посещение лекционных занятий			**0**	**–6**
2. Посещение практических (семинарских, лабораторных занятий)			**0**	**–10**
Итоговый контроль				
1. Зачет (дифференцированный зачет)				
2. Экзамен			10	30
			45	110

Рейтинг-план дисциплины

Современный башкирский язык (ч. 2)

(название дисциплины согласно рабочему учебному плану)

Направление **Педагогическое образование (с двумя профилями подготовки)**
Направленность (профиль) подготовки **Иностранный язык**
Направленность (профиль) подготовки **Образование в области родного языка и литературы**
курс 3, семестр 5

Виды учебной деятельности студентов	Балл за конкретное задание	Число заданий за семестр	Баллы	
			Минимальный	Максимальный
Модуль 1				
Текущий контроль				
1. Практическое занятие	2	4	4	8
2. Контрольнаяработа	5	0	0	0
Модуль 2				
Текущий контроль				
1. Практическое занятие	2	5	4	10
2. Контрольная работа	5	1	3	5
3. Творческая работа	1	1	0	1
Модуль 3				
Текущий контроль				
1. Практическое занятие	2	5	6	10
2. Контрольная работа	5	1	3	5
3. Творческая работа	1	1	0	1
Рубежный контроль				
1. Тест			15	30
Поощрительные баллы				
1.Участие на олимпиадах /				
2. Публикация статей	10	1	0	10
Посещаемость (баллы вычитаются из общей суммы набранных баллов)				
3. Посещение лекционных занятий			**0**	**–6**
4. Посещение практических (семинарских, лабораторных занятий)			**0**	**–10**
Итоговый контроль				
1. Зачет (дифференцированный зачет)				
2. Экзамен			10	30
			45	110

Темы для аудиторного обсуждения теоретических вопросов на практических занятиях
(4 семестр)

Исем.

8. Морфология. Исем.
9. Уның грамматик мәғәнәһе, морфологик һәм синтаксик билдәләре.
10. Уртаҡлыҡ һәм яңғыҙлыҡ исемдәр.
11. Исемдәрҙең һан категорияһы.
12. Исемдәрҙең эйәлек һәм хәбәрлек категорияһы.
13. Исемдәрҙең килеш категорияһы.
14. Исемдәргә грамматик анализ.

Сифат.

1. Сифат. Уның грамматик мәғәнәһе, морфологик һәм синтаксик билдәләре.
2. Төп һәм шартлы сифат.
3. Сифат дәрәжәләре, уларҙың яһалышы.
4. Сифаттарҙың исем урынында ҡулланылыуы.
1. Сифаттарға грамматик анализ.

Һан.

1. Һан. Уның грамматик мәғәнәһе, морфологик һәм синтаксик билдәләре.
2. Һан төкөмсәләре: төп һандар, рәт һандары, бүлем һандары, сама һандары, йыйыу һандары, үлсәү һандары, кәсер һандары.
3. Ябай һәм ҡушма һандар. Һандарҙың дөрөç яҙылышы.
4. Нумератив һүҙҙәр.
5. Һандарға грамматик анализ

Алмаш.

1. Алмаштарҙың грамматик мәғәнәһе, морфологик һәм синтаксик билдәләре.
2. Алмаш төркөмсәләре: зат, күрһәтеү, һорау, билдәләү, билдәһеҙлек, юҡлыҡ, эйәлек алмаштары.
3. Алмаштарҙың грамматик категориялар менән үҙгәреше.
4. Алмаштарға грамматик анализ

Рәүеш.

1. Уның грамматик мәғәнәһе, морфологик үҙенсәлектәре һәм синтаксик билдәләре.
2. Башҡорт телендә рәүештәр яһалыуҙың төп ысулдары.
3. Рәүеш төркөмсәләре: хәл, ваҡыт, урын, күләм-дәрәжә, оҡшатыу-сағыштырыу, сәбәп, маҡсат рәүештәре.
4. Рәүеш дәрәжәләре, уларҙың яһалышы. Рәүештәргә грамматик анализ.

(5 семестр)

Ҡылым.

1. Ҡылымдың грамматик мәғәнәһе, морфологик һәм синтаксик билдәләре.
2. Ҡылымдың башланғыс формаһы. Үҙ аллы һәм ярҙамсы ҡылымдар.
3. Ҡылымдың барлыҡ-юҡлыҡ, күсемлелек-күсемһеҙлек категориялары.
4. Затлы һәм затһыҙ ҡылымдар.
5. Ҡылымдың һөйкәлеш категорияһы. Бойороҡ һөйкәлеше: уның мәғәнәһе, яһалышы һәм зат-һан менән үҙгәреше.
6. Шарт һөйкәлеше: уның мәғәнәһе, яһалышы һәм зат-һан менән үҙгәреше.
7. Теләк-өндәү һөйкәлеше: уның мәғәнәһе, яһалышы һәм зат-һан менән үҙгәреше.
8. Ниәт-маҡсат һөйкәлеше: уның мәғәнәһе, яһалышы һәм зат-һан менән үҙгәреше.
9. Хәбәр һөйкәлеше: уның мәғәнәһе, яһалышы һәм зат-һан менән үҙгәреше.
10. Хәбәр һөйкәлешендәге ҡылымдарҙың заман формалары: үткән заман, хәҙерге заман, киләсәк заман.
11. Ҡылымдың йүнәлеш категорияһы: төп, ҡайтым, төшөм, уртаҡлыҡ, йөкмәтеү үнәлештәре. Ҡайтым, төшөм, уртаҡлыҡ һәм йөкмәтеү йүнәлештәренең яһалышы.

12. Ҡылым төркөмсәләре: исем ҡылым, уртаҡ ҡылым, сифат ҡылым, хәл ҡылым. Ҡылым төркөмсәләренең зат менән үҙгәрмәүе.
13. Исем ҡылым. Уның мәғәнәһе һәм яһалышы. Исем ҡылымдың исемгә оҡшаш яҡтары: уның һан, килеш һәм эйәлек заты менән үҙгәреүе.
14. Уртаҡ ҡылым. Уның мәғәнәһе һәм яһалышы. Уртаҡ ҡылымдың барлыҡ-юҡлыҡ формаһы, синтаксик роле.
15. Сифат ҡылым. Сифат ҡылымдың заман формалары, синтаксик роле. Сифат ҡылымдың исем урынында ҡулланылыуы.
16. Хәл ҡылым, уның мәғәнәһе. Хәл ҡылымдың төрҙәре һәм синтаксик роле. Ҡылымдарға грамматик анализ.

Ярҙамсы һүҙ төркөмдәре. Модаль һүҙҙәр.

2. Ярҙамсы һүҙ төркөмдәре тураһында төшөнсә, уларҙың үҙ аллы һүҙ төркөмдәренән айырмаһы.
3. Модаль һүҙҙәрҙең мәғәнәләре. Модаль һүҙҙәрҙең килеп сығышы һәм уларҙың синтаксик функциялары.
4. Модаль һүҙҙәрҙең төрҙәре.

Киҫәксәләр.

4. Киҫәксәләр тураһында дөйөм төшөнсә.
5. Киҫәксәләрҙең телмәрҙәге функцияһы.
6. Киҫәксәләрҙең бүленеше: һорау киҫәксәләре, көсәйтеү-раҫлау киҫәксәләре, сикләү киҫәксәләре.

Теркәүестәр.

4. Теркәүестәр тураһында дөйөм төшөнсә.
5. Составы буйынса теркәүестәрҙең бүленеше: ябай һәм ҡушма теркәүестәр.
6. Мәғәнәләре буйынса теркәүестәрҙең бүленеше: теҙеүсе һәм эйәртеүле теркәүестәр.
7. Теҙеүсе теркәүестәрҙең төркөмдәре: йыйыу, ҡаршы ҡуйыу, бүлеү, аныҡлау теркәүестәре.
8. Эйәртеүле теркәүестәрҙең төркөмдәре: шарт, сәбәп, һөҙөмтә, оҡшатыу теркәүестәре

Бәйләүестәр.

6. Бәйләүестәр тураһында дөйөм төшөнсә.
7. Бәйләүестәрҙең телмәрҙәге функцияһы.
8. Бәйләүестәрҙең бүленеше: төп йәки эйәлек килештәге һүҙҙәр менән килгән бәйләүестәр, төбәү йәки төп килештәге һүҙҙәр менән килгән бәйләүестәр.

Ымлыҡтар.

4. Ымлыҡтар. Ымлыҡтарҙың телмәрҙәге функцияһы.
5. Ымлыҡтарҙың бүленеше һәм дөрөҫ яҙылышы.

Оҡшатыу һүҙҙәре.

3. Оҡшатыу һүҙҙәре тураһында дөйөм төшөнсә.
4. Оҡшатыу һүҙҙәренең төрҙәре.
5. Оҡшатыу һүҙҙәренең төҙөлөшө һәм уларҙың синтаксик функциялары

Критерии оценки (в баллах):

Количество баллов	Критерии оценивания на вопросы для аудиторной работы
2	При ответе студент демонстрирует свободное владение заявленной проблемой, умение грамотно использовать понятийный аппарат в рамках рассматриваемого вопроса, не использует конспект семинарского занятия как план при ответе.
1	При ответе на вопрос студентом допущено несколько существенных ошибок в толковании основных понятий. Логика и полнота ответа страдают заметными изъянами. Имеются принципиальные ошибки в логике построения ответа на вопрос.

0	Дан в целом неверный ответ

5. Перечень основной и дополнительной учебной литературы, необходимой для освоения дисциплины

Основная литература:

1. Башҡорт теленең практик курсы. -Өфө: БДУ, 2002.–51 б.
2. Башҡорт теленең практик курсы: Практик дәрестәр өсөн күнегеүҙәр / төҙөүсеһе Н.А. Ласынова. – Өфө: БДУ, 2009.– 58 б.
3. Зәйнуллин М.В. Хәҙерге башҡорт әҙәби теле. Морфология. - Өфө: Китап, 2005. – 264 б.
4. Хәҙерге башҡорт теле. Филология факультеты студенттары өсөн дәреслек. - Өфө: Китап, 2011.

Дополнительная литература:

1. Зәйнуллин М.В. Хәҙерге башҡорт әҙәби теле. Морфология. - Өфө: БДУ, 2002. – 388 б.
2. Кейекбаев Ж.Ғ. Хәҙерге башҡорт теле. - Өфө: БДУ, 2001.
3. Әхтәмов М.Х., Ишбулатов Н.Х. Хәҙерге башҡорт теле. - Өфө: БДУ, 2002.

5.2. Перечень ресурсов информационно-телекоммуникационной сети «Интернет» и программного обеспечения, необходимых для освоения дисциплины

1. tel.bashqort.com
2. strbsu.ru›wp-content/uploads/2013/05/pbash.pdf
3. ostaz.ru

7. Описание материально-технической базы, необходимой для осуществления образовательного процесса по дисциплине

Наименование специализированных аудиторий, кабинетов, лабораторий	Вид занятий	Наименование оборудования, программного обеспечения
1	**2**	**3**
Аудитория № 414	Практические занятия	Учебная мебель, учебно-наглядные пособия, доска, стенд, трибуна, мультимедиа-проектор BenQ MX502, переносный напольный экран Appolo-t STM-1103, ноутбук Toshiba